

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Του MICHEL THIVARS

Ο ΣΟΠΑΡ ΚΑΙ Ο ΜΑΡΤΕΝ

I

‘Ο Σοπάρ και ο Μαρτέν ήσαν δύο υπαλληλίσκοι του ύπουρ-
γειού που χαλούσαν τὸ χαρτί και τὸ μελάνι τῆς διευθύνσεως
γράφοντες καμειδύλλια.

Πληρωιόντουσαν ἰδιο φράγκα τὸ χρόνο.

‘Ο Σοπάρ εἶχε διορισθῆ ἀντιγράφει τὴν ἴδια μέρα με τὸν
Μαρτέν. Κ’ οἱ δύο, τοποθετημένοι ὁ ἕνας στὸ πλάι τοῦ ἄλλου
μέσα στὸ ἴδιο γραφεῖο, κατοικοῦσαν και στὸ ἴδιο σπίτι, πόρτα με
πόρτα, στὸ ἴδιο πάτωμα (τὸ τελευταῖο) και ἐργαζόντουσαν στὰ
ἴδια Βωντεβίλ, γιατί εἶχαν σκεφθῆ ὅτι ἡ ομοιότης τῶν δραματι-
κῶν τῶν ἐμπνεύσεων θὰ τοὺς ἔκαμνε νὰ ξεφορτῶνται κανένα
ἀριστοῦργημα.

Προϊστάμενος τοῦ γραφείου τῶν ἦταν ὁ στομφώδης κύριος
Πουαλὸ, ὁ ὁποῖος τοὺς γκρινιάζε διαρκῶς γιὰ τὴς ἀνορθογρα-
φίαις τῶν. Μολταῦτα οἱ δύο ὑπάλληλοι ζούσαν με οπαρτιατικὴ
λιτότητα, γιατί και ὁ μισθὸς τῶν ἦταν μικρὸς, μίζερως, ἐλάχι-
στος. ‘Ετρωγαν ψωμί και ψωμί, πὺν λένε, και τὰ ρούχα τοὺς
ἦσαν σὲ χάλι...

II

‘Ενα πρωτὶ λοιπόν, κατὰ τὴς δέκα, στὸ ἔκτο πάτωμα τοῦ οπι-
τιοῦ πὺν τὸ κατοικοῦσε ἡ συγγραφικὴ αὐτῆ ἔταιρεία ‘Σοπάρ κ’ ἡ
Μαρτέν, συνέβη ἕνα φορμιστικὸ δῶμα.

Τῆ στιγμῆ πὺν παπουτσιώνονταν ὁ Σοπάρ, ἐξακρίβωσε με
τρόμο, ὅτι τὰ μπουτινῖο του πέφταν σὲ κουρέλια !...

‘Ο Σοπάρ μόλις εἶδε τὴν καταστροφὴ αὐτῆ αἰσθάνθηκε τὸ
αἶμα του νὰ παγώνῃ ‘στὴς φλέβες του. Κρύος ἰδρώτας τὸν ἔ-
λουσε, ὁ ἰδρώτας τῆς ἀγωνίας, γιατί αὐτὸ τὸ ζευγάρι τὰ πα-
πούτσια ἦταν και τὸ μοναδικὸ του, πὺν τὸ λιβάνιζε, καιρὸ τώρα
σὸν εἰκόνα.

‘Εκρινε λοιπόν ὅτι ἔπρεπε, σ’ αὐτῆ τῆ δεινῆ περιστασι νὰ
συμβουλευθῆ τὸ φίλο και συνηγάτη του Μαρτέν. Κρατώντας
λοιπόν ἀπὸ ἕνα μπουτινῖο σὲ κάθε χ’ ῖρι χῶθηκε μισ’
τῆ σοφία τοῦ Μαρτέν, ὁ ὁποῖος βρισκόταν ἀκόμη
στὸ κρεββάτι του.

— Κῦττα ! τοῦ εἶπε μουρμουριστὰ με μιὰ χειρο-
νομία, πὺν ταιριάζε μάλλον σὲ τραγωδία παρὰ σὲ
καμειδύλλιο. Κῦττα τὰ κακόμοιρα τὰ παπούτσια
μου !...

‘Ο Μαρτέν ἐκτίταζε με λύπη τὸ παραξικάρδιο
θέαμα.

— Μωρὸ μπράβο κοίσιμο ! φώναξε. Αὐτὸ εἶνε
ἀφοπάλως ἔργο τοῦ Σατανά !...

— Ἀχ ! ναί, εἶπε μίζοκλαίγοντας ὁ Σοπάρ.

— Αὐτὸ πὺν σοὺ συνέβη εἶνε τραγωδία σὲ τρεῖς
πράξεις ! ξανάπε ὁ Μαρτέν.

‘Ο Σοπάρ ὅμως δὲν βρισκόταν σὲ τέτοια ψυχικὴ
κατάστασι, ὥστε νὰ χωνέγῃ εὐφρολογίαις.

— Ἠλίθιε ! ἐγγύλλισε, αὐτὰ πὺν μου λές
δὲν μου ἐξηγοῦν πῶς θὰ κάνω γιὰ νὰ πᾶω
στὸ γραφεῖο.

— Ἀλήθεια, ἐμουρμουρίσει ὁ Μαρτέν, ἔ-
χουμε ὁ γραφεῖο.

Σκέφθηκε βαθειά.

— Εὐρηκα ! ἐφώναξεν ἔξαφνα, Εὐρηκα !

— Βοήκες ;

— Ναί.

— Λέγε λοιπόν γρήγορα.

— Ν’ ἀγοράσῃς ἕνα ἄλλο ζευγάρι παπούτσια !

— Και λέπτά ; ἀντίτεινε ὁ Σοπάρ σπώνοντας τοὺς ὤμους.

— Ἐέρεις καλά, πῶς ὅ,τι εἶνε δικὸ μου εἶνε και δικὸ σου,
ἐτόνισεν εὐγενικὰ ὁ Μαρτέν. ‘Ας λογαριασθούμε.

‘Ελογαριάστηκαν. ‘Ενώνοντας τὰ κεφάλαιά τοὺς κατάρθω-
σαν ν’ ἀραδιά σουν ἀπάνω στὸ μάρμαρο τοῦ τραπέζιου, εἰκοσι
τρεῖς πεντάρες. ‘Οτι δὲν ἔφθαναν, αὐτὸ φαίτοταν καθαρὰ και
ξάστερα.

— ‘Ας ἀνακεφαλαιώσουμε, εἶπεν ὁ Μαρτέν. ‘Οταν θὰ πά-
ρῃς τὸ μισθὸ σου, ἡ περιουσιακὴ σου κατάστασις θὰ σοὺ ἐπι-
τρέψῃ ν’ ἀγοράσῃς κ’ ἀπὸ κείνης τὴς μπόττες ἀκόμη πὺν φο-
ράνε οἱ ἀξίωματικοὶ τοῦ ἱππικου, δὲν εἶν’ ἔτσι ;

— Βεβαίως.

— Τὸ πρόβλημα λοιπόν ἔγκειται ἐδῶ : νὰ περιμένῃς τὸ τέ-
λος τοῦ μισθοῦ.

— Καλὰ. Μὰ πῶς ; ἐκλαφούρισε σιενάζοντας ὁ Σοπάρ. Δὲν
βρισκόμαστε παρὰ σὲς 10 τοῦ μισθοῦ.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε !

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε ! ἐπανάλαβε σὸν ἀντίπαλος ὁ Σοπάρ.

— Εὐρηκα ! ξαναφώναξε ἄξαφνα ὁ Μαρτέν, ὁ ὁποῖος ἐξά-
παντος εἶχε περισσότερη φαντασία ἀπ’ τὸ συνηγάτη του. Δοκί-
μασε τὰ παπούτσια μου.

‘Ο Σοπάρ, ἐπάνω σὸν ὅποιον ὁ Μαρτέν ἐξασκοῦσε μεγα-
λὴν ἐπιρροήν, ὑπάκουσε χωρὶς νὰ καταλαβαῖν τίποτα.

— Σοῦρχ, νταί καλά ;

— Σὸν γάντια, ἀπάντισε ὁ Σοπάρ.

— Τότε κρέπτοε τα.

— Κι’ ἐσὺ ;
— Θὰ πῆς σὸν διευθυντῆ ὅτι εἶμαι ἀρρωστος... ‘Εγὼ θὰ ἐπω-
φελθῶ τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ γράψω τοὺς στίχους τῆς δευτέρας
πράξεως τοῦ καμειδύλλιου μας.

‘Ο Σοπάρ ἀνεχώρησε κάνοντας νὰ χτυποῦν ὑπερήφανα τὰ
τακούνια τῶν παπουτσιῶν τοῦ Μαρτέν σὸν πεζοδρόμιο. ‘Αλλὰ
κ’ ὁ Μαρτέν ἦταν καταγοτενυμένος πούχε μισοστὸ του μιὰ ὁ-
λόκληρη ἡμέρα τεμπελιάς. Χαμοσυρήθηκε λοιπόν και ξαναχώ-
θηκε με’ σὲ σκεπδόματά του.

‘Οταν ὁ Σοπάρ γύρισε τὸ βράδυ, ὁ Μαρτέν τοῦ διάβασε τὰ
τραγούδια πούχε συνθέσει και τὰ ὁποῖα κ’ οἱ δύο, προπάντων
δὲ ὁ Μαρτέν, τὰ εὐρίσκον πολλὸ πνευματώδη.

— Ἀλήθεια, ἐρώτησε ὁ τελευταῖος αὐτός, τί σοὺ εἶπε ὁ διευ-
θυντής ;

— ‘Ηταν μανιώδης, ἀγαππτε μου, ἀρχιμανιώδης, εἶπεν ὁ
Σοπάρ.

— Γιατί ;

— Βρίσκει πῶς κοιτάζεις πάρα πολλὸ τὴν ὑγεία σου και ὅτι
δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ εἶσαι ἀρρωστος δταν παίρνεις ἰδιο
φράγκα τὸ χρόνο.

— Ἀσχημα τὴν ἔχουμε ! ἔκαμε ὁ Μαρτέν ἐλαφρὰ ἀνήσυχος.
Θὰ πᾶω αὐριο σὸν γραφεῖο.

— Μὲ τὰ παπούτσια σου ;

— Ἀναμφίβολως.

— Καλὰ, κ’ ἐγὼ ;

— ‘Εσὺ θὰ κάτῃς σὸν κρεββάτι... Θὰ πᾶ σὸν διευθυντῆ
ὅτι εἶσαι ἀρρωστος και σὺ, ἐν ἰῶ μεταξὺ θὰ γράψῃς τὴ μεγάλη
οκνητῆ τῆς τρίτης πράξεως !

‘Ετσι κ’ ἔγινε...

Τὴν τρίτην μέρα, ὁ Σοπάρ, φόρεσε γιὰ δευτέρη φορά τὰ πα-
πούτσια του τοῦ Μαρτέν, τὸ ὁποῖα τὴν ἐπαύριον ξαναφόρεσε ὁ
ἴδιος ὁ Μαρτέν. ‘Ετσι ἐπὶ δύο ἑβδομάδες αὐτὰ τὸ
ζευγάρι τὰ παπούτσια πηγαινοερχόντουσαν ἀπ’ τὰ
πόδια τοῦ Σοπάρ σὲ πόδια τοῦ Μαρτέν.

Τὴς βροχερῆς ἡμέρες ὁ Μαρτέν προσφερότανε
γενναϊοδῶρα ; σὸν φίλο του νὰ τοῦ παραχωρήσῃ
τὴν ἡμέρα... τὰ παπούτσια του γιὰ νὰ τεμπελιάσῃ.

— ‘Οχι, ὅχι ! διημαρτύρησε ὁ Σοπάρ. Δὲν ἀκούω
τίποτα !.. Δικαιοσύνη, δικαιοσύνη !.. ‘Ο καθένας
με τὴν σειρά του.

‘Η ἀλήθεια ἦταν ὅμως πῶς μ’ ὅλα αὐτὰ τὰ μπου-
τινῖα τοῦ Μαρτέν ἀρχίζαν νὰ μάζουν νερὰ ἀπ’ τὴς
πολύαριθμες τρύπες τοὺς !...

III

Μιὰ τοῦ κλέφτη, δυὸ τοῦ κλέφτη, τρεῖς και τὴν
καχὶ του μ’ ῆρα !

‘Ηλθε λοιπόν ἡ στιγμῆ πὺν ἡ ὑπομονὴ τοῦ κ.
Πουαλὸ ἐξαντλήθηκε. Και μιὰ ἡμέρα πὺν πῆγε
παπουτσιωμένος ὁ Σοπάρ σὸν γραφεῖο, ὁ κ. διευ-
θυντής τὸν ἐκάλεσε και τὸν ρώτησε μ’ ἀνοσιπρότητα:

— ‘Ησοσθε ἀκόμη ἀσθενής, χῆδς, κύριε Σοπάρ ;

— Μάλιστα, κύριε διευθυντῆ, ἀποκρίθηκε εὐσεβῶτως ὁ
ὑπάλληλος, εἶχε πυρετὸ.

— Μοναδικὸς πυρετὸς ! ἐσάρκασε ὁ ἀνώτερος δημοσίος
ὑπάλληλος. Σὰς πᾶνει ὅπως φαίνεται ἔτσι, μέρα παρὰ μέρα !

— Μάλιστα, κύριε, εἶνε ἕνας περιοδικὸς πυρετὸς.

— Ἀλήθεια !... Μήπως και ὁ φίλος σας Μαρτέν πάσχει και
αὐτός ἀπὸ περιοδικὸν πυρετὸν ;

— Μάλιστα, κύριε... τὴ μιὰ μέρα ἐγὼ και τὴν ἄλλη αὐτός !

‘Ο κ. Πουαλὸ ἀναμέτρησε τὸν ὑφιστάμενὸ του με ἕνα δω-
ρομενὸ βλέμμα και ἀρθρώσει με μιὰ μεγαλοπρέπεια κατᾶμεσπῃ
ἀπὸ εἰρωνεία :

— Λοιπόν, κύριε Σοπάρ, πάρτε κινίνο, πολλὸ κινίνο... γιατί
ἀπαῖτῶ νὰ εἶσθε σεις και ὁ συγκατάκτικὸς σας θεραπευμένοι αὐ-
ριο τὸ πρωτὶ, σὸν κανονικὴ ὥρα !...

Τὴ ν’ ἀντιτάξῃ σ’ ἕνα τελεσίγραφο τόσο κατηγορηματικῶς δια-
τυπωμένος ὁ φουκαρὸς ὁ Σοπάρ ;

‘Εσοκφε λοιπόν τὸ κεφάλι χωρὶς νὰ πῆ λέξῃ... Καθὼς ὅμως
ἔοκφε τὰ μάτι, τὴν συνάντησαν τυχαίως τὰ παπούτσια του
(τὰ παπούτσια τοῦ Μαρτέν γιὰ τὴν ἀκρίβεια) κ’ ἕνα εἶγος
φρέικης διέδραμε τὰ μέλη του.

Δυὸ τρύπες, σοβαρῶν διαστάσεων, δύο τρύπες, προάγγελοι
τῆς προσεχούς καταστροφῆς, ἔχασκαν ἀπειλητικὰ, ἡ μιὰ πάνω
στὸ δέγμα κ’ ἡ ἄλλη κάτω ἀπ’ τὴ μετζοσόλυ...

IV

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρωτὶ, οὔτε ὁ Σοπάρ οὔτε ἡ Μαρτέν φά-
νθηκαν σὸν γραφεῖο.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ὁ κ. Πουαλὸ ἔλαβε δύο ἐπιτολές γαρνι-
ρισμένες με πένθος.

‘Ο Σοπάρ και ὁ Μαρτέν ἀνήγγελλαν με λύπη σὸν προϊστά-
μενὸ τους ὅτι ἕνα οἰκογενειακὸ πένθος τοὺς ἐμπόδιζε νὰ μετα-
ταθῶν σὸν ἐργασία τους.

Κ’ ἦταν ἀλήθεια !

Κατὰ τὴ νύχτα, τὰ παπούτσια τοῦ Μαρτέν εἶχαν ἀφίσει τὴν
τελευταία τους πνοή !...

Μετᾶφρ. Τ. Π. Βόκου

Τὰ μάτι του συνάντησαν τὰ παπούτσια.